

A mai szám ára 120 korona.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Vasárnap
1923 augusztus hó 12.

Felelős szerkesztő: Dr. Hegedüs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ÁRA:
100
KORONA

Kiadó: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetés ára: havonta 2400 korona, külföldre 4800 korona.

Debreczen,
XXI. évf. 132. szám.

100.000 kiló harisnya és 200 vagon biborheremag

A pénzügyminiszter politikájának bírálata a nemzetgyűlés ülésén ma is folytatta Gaál Gaszton és sulyos érvekkel támasztotta alá azt az álláspontot, mely a korona értékének a 0,03-as kurzus megduplázását tekinti a pénzügyi politika leg-sürgősebb feladatának. És ma Kállay legélesebb hangú bírálója minden eddigi érvénél fontosabb és döntőbb érveléssel hadakozott a mindent magára hagyó pénzügyi politikai irányzat ellen: azaz, hogy ezt a megduplázást van is miből véghezvinni. Gaál Gaszton számítása szerint nemcsak, hogy a zürichi kurzus duplára emelésére, hanem a koronának 0,06-os kurzuson való stabilizációjára is van elég anyagi erőnk. Mindkettőre elég a főlöseges terméskészletek egy részének áruba bocsátása. De „az Alföld devizaközpontjái”-nak — Gaál Gaszton szerint és mi szerintünk is — a forró augusztusi melegben a nyakára ílt a Laci, a pénzügyi politika lábait lógázza mulasztja el a legjobb alkalmakat a frissen termelt nemzeti kincs értékesítésére.

Gaál Gasztonnak igaza van. Mi magunk is hiszünk a magyar korona jövőjében és álljuk azt a tényt, hogy nagyobb feladat a korona emelkedését, mint romlását megakadályozni, de viszont el kell ismernie velünk Gaál Gasztonnak is, hogy ezt a feladatot a magyar pénzügyi kormányzat fölötté nagy sikerrel tudja megoldani. Mi nem beszélünk arról, hogy Kállay pénzügyi tantétele rossz, hallatlan naivitás erről beszélni is, nem hogy megkérdezni, miért, mint a pénzügyminiszter megkérdézte ma és négy szó tökéletesen elég ennek a tantételnek a bizonyítására, az, amit Rassay mondott „mert 0,03 a korona”. Mi pusztán arra mutatunk rá, hogy Kállay Tibor semmiféle tantételt nem tudna sikerre vinni a pénzügyi kormányzat mai adminisztrációjával.

Mert, ime egyik nap az halljuk, hogy 100.000 kilogramm harisnya, — kifizetett magyar tulajdon, ami helyett, ha elpusztul újat kell hozni. — romlik használhatatlan ronggyá; a másik nap azt mondják szemébe a miniszternek, hogy megakadályozta a múlt évben a gabonakivitel, most nyakunkon marad a liszt, hogy elakadnak az akták a pénzügyminisztériumban s 200 vagon biborheremagunk

— egymaga óriási érték — emiatt eladhatatlan. És ez így megy tovább tovább. Minden nap- nap újabb panasz, lehetetlen intézkedések és az intézkedéseknek fantasztikus időre való kitolása miatt.

És itt Gaál Gasztonnak nincs igaza. Nem a tantételben van itt

a legnagyobb baj. Az új tantétel mellett, sőt előtt is erős kéz kellene, amely összeszedje és szorosra húzza ismét a gyeplőket, amelyeket Kállay ernvedt keze lazára engedett. Erős, ügyes, tapasztalt, áldásos munkájú kéz kellene és azután lehetne beszélni a tantételről.

A német kormány megbukott A szociáldemokratapárt bizalmatlanságot szavazott Cuno kancellárnak Stresemann lesz az új kancellár

Berlin, augusztus 11. A birodalmi gyűlés szociáldemokrata pártja határozatot hozott, amelyben a Cuno-kormányval szemben kifejté bizalmatlanságát és egyúttal kijelenti, hogy támogat minden olyan kormányt, amely magáévá teszi a következő követeléseket:

Az állandó értékű kölesön biztosítása, Németország belépése a népszövetségbe, A legteljesebb passzivitás külpolitikai téren. Az elhatározott adózási intézkedések erélyes végrehajtása, Mélyreható és valutareform. Aranyhitelek és aranybérletek feltétlen bevezetése. A birodalmi őrség kikapcsolása minden illegitim szervezethez.

A párt ezt a határozatot haladé-

talannal közölte Cuno kancellárral.

A Cuno-kormány lemondása már bizonyos. A szociáldemokraták kérharmad többséggel állást foglaltak a nagy koalíció mellett, úgy, hogy ilyen kormány létrejötte biztosítottak látszik.

A kancellárságot hir szerint Stresemann dr., a német néppárt vezére veszi át, a pénzügyministerségre pedig Hilferdinget szemelték ki. A lemondás publikálása csak akkor történik meg, amikor az új kormányt kinevezzék, nehogy az államügyek vezetésében fenakadás következze be.

Stresemann programja a Franciaországgal való tárgyalások megkezdése lesz.

Rassay megcáfolja a fajvédők és liberálisok kooperációjáról terjesztett híreket

Köztisztviselő nem lehet titkos egyesület tagja

Budapesti tudósítónk jelenti: Az utóbbi napokban ismételtelen elterjedtek olyan hírek, hogy a fajvédők csoportja és a baloldali pártok között bizonyos kérdésekben megkezdődött a kooperáció. Ezekhez a hírekhez csatlakozott ma a Magyarország következő híre:

A fajvédőknek a kormány ellen indított harcában beállott pillanatnyi esőndet jól informált politikai körökben csak újabb készülődés előjelének tekintik. A csoport tagjai a nemzetgyűlés mai ülésén alatt is folytatták tanácskozásait, amelyekbe néha belevontak egy-egy ellenzéki képviselőt is. E diskussziók közül különösen az keltett nagyobb érdeklődést, amelyet Friedrich István és Rassay Károly folytatott több képviselő jelenlétében.

Friedrich előadta, hogy a közélet tisztasága, valamint egyes politikai kérdések tekintetében a módszer és a taktika dolgában nem lehet nézeteltérés a fajvédők és a liberális ellenzék között és azt hangoztatta, hogy bizonyos aktuális kérdésekben feltétlenül szükséges a kooperáció. Ilyen aktuális kérdés az általános választójog kérdése. Rassay Károly a maga részéről osztotta ezt a nézetet és annak a vélemény-

nyének adott kifejezést, hogy az ellenzék hatásosabb fellépése céljából megvan a lehetőség ilyen együttműködésnek, de ennek az a feltétele, hogy a fajvédők tartsák tegyvereik élet; erre Friedrich vállalkozott is. A két politikus között folyt beszélgetés — mint azt mindketten hangoztatták — egyik félre sem hátrított kötelezettséget, amint erről szó sem lehetett, sőt mindjárt meg kell állapítani, hogy Friedrich és Rassay tanácskozása nem is talált nagyobb visszhangra az ellenzéken.

Rassay Károly

ezt a közleményt ma erélyesen megcáfolta a következő nyilatkozatban:

— Az egész éppen olyan tendenciózus valótlanosság, mint az a pár nappal ez előtt ugyanebben a lapban megjelent híradás, hogy Bethlen István gróffal koalíciós kormány megalakításáról tárgyaltam. Az ugynevezett fajvédőkkel semmiféle értekezésem nem volt. Az elterjedt beszélgetés a folyosón nyíltan, különféle pártállású, közöttük kormánypárti képviselők jelenlétében folyt le. E megbeszélés során én éppen annak az aggályomnak adtam kifejezést, hogy

az ellenzéki polgári pártok kompromittálása a bal- és jobboldali szélsőségeknek kedvez, amint én az ország érdekében a legnagyobb aggodalommal szemlélek.

A nemzetgyűlés tíz napos szünete

A nemzetgyűlés ma augusztus 22-ikéig elnapolta magát. Hivatalosan a kopenhágai interparlamentáris konferenciával magyarázzák a szünetet, mert 50 képviselő megy Kopenhágába és ennyi képviselő távollétében nem lehetne fenntartani a Ház tanácskozásképeségét. De a beavatottak más magyarázatot is tudnak a tíz napos szünetre, azt tudniillik, hogy a legutóbbi események vezették a kormányt arra az elhatározásra, hogy a nemzetgyűlést pihen-tesse.

E forrás szerint Gömbösöknek a múlt héten történt kiválásával az egységspártból való szecessziós folyamat nem tekinthető befejezettnek. Gömbös Gyula ugyan csalódott abban a számításában, hogy nagy részt fog vágni a kormánypart soraiban, mert hiszen nagyon kevesen — tisztán csak legszűkebb társasága — követték az ellenzéki frontot, de számosan maradtak hívei közül az egységspártban és ezek csak a megfelelő alkalomra várnak, hogy elhatározásukkal megérleljék a helyzet kialakulását. A Ház csütörtöki ülésén Csontos Imre támadása a pénzügyminiszter ellen és Tankovics Jánosnak, Nagyatádi vezének feliratkozása az adóvalorizációs javaslat ellen világosan mutatta, hogy Gömbösöknek maradt még csoportja az egységspártban és ezt a Ház tegnapi ülésén felmerült incidens is, amikor Friedrichnek a részvényügyre vonatkozó felszólalását csak az a körülmény tette lehetővé, hogy a kormánypartból is többen az elnök napirendi indítványa ellen, tehát a kormány ellen szavaztak. Ezek mind olyan momentumok, amelyek gondolkodásra készítettek a kormányt s a miniszterelnök helyénvalónak tartotta a nemzetgyűlés szüneteltetését, hogy ezalatt előkészületeket tegyen a párt belső helyzetének tisztázására.

A részvényügyre

vonatkozó megbeszélések következményeképpen Gömbös Gyula tárgyalta a liberális ellenzék képviselőivel és a Ház elnökével is. Gömbös kijelentette a képviselőknek, hogy ők csak azt akar-

0'06-ra lehet emelni a termésköltségek egy részével a koronát

Gaál Gaszton vitája Kállayval — A részvény-ügyben Nagy Emil hivatalos titokra hivatkozik

ják, hogy a köztisztviselők és a köztunkcionáriusok egyáltalán ne foglalkozhassanak tőzsdei üzletekkel, keresztény képviselők pedig semmi szín alatt se vállaltak érdekeltséget régi kapitalista bankoknál. Ezt a kívánságot közölte Szcitovszky házelnökkel, bejelentette, hogy a mai ülésen nem kívánják újból feszegetni a kérdést. Tényleg, semmi más nem történt, mint hogy Haller István az igazságügyminisztert oly irányú kijelentésre kényszerítette, hogy ő és a keresztényszocialista párt tagjai nincsenek érdekelve a részvényügyben.

A köztisztviselők és a titkos szervezetek

Tegnap este minisztertanács volt, amelyen több nagyfontosságú kérdés között szóba került a titkos szervezetek és egyesületek ügye. Mint megbízható helyről értesülünk, a kormány rendeletet ad ki, melynek rendelkezésel között szerepel az, hogy a tisztviselők ilyen titkos egyesületeknek és helyi egyesületeknek nem engedélyezett szervezeteknek tagjai nem lehetnek, ily kivételekben részt nem vehetnek. Szigorúan elfiltja a kiadandó rendelet a hivatalos eskü kivétel minden szervezeti eskü letételét is.

A minisztertanács foglalkozott a tisztviselők inkompatibilitással. A kormány elhatározta, tegnapi felszólalása adta az imrendezni fogja, egy legközelebb kiadandó rendelet által.

200 vagon biberheremag maradt az idén értéktelenül

Közgazdasági körökben egy nagy megbotránkozást idéz elő az OMF-nek most nyilvánosságra került pánaszja, amely szerint a pénzügyminisztérium halogatása miatt egész biberheremag fölöslegünk nyakunkon maradt. A pénzügyminisztérium közel két hónap óta nem ad választ azokra a kérdésekre, amelyekben az idegen valuta teljes értékének kiutalását kérték s amelyeket az OMF arra hivatkozással adott be, hogy a francia versenytárs miatt a szezon az értékesítés szempontjából csak két-három hétig tart.

Budapest, aug. 11. A nemzetgyűlés mai ülésén az adóvalgrázdiós javaslat részletes tárgyalásánál

Gaál Gaszton ismét kemény bírálatot mondott a kormány pénzügyi politikájára fölött. Dacára minden kormányzati tevékenységnek és minden áldozatnak, a korona folyton fokozatosan esett. Azzal a készlettel, melyet a mezőgazdaság most a pénzügyi miniszter rendelkezésére bocsát, ha okosan használja fel a pénzügyminiszter, a koronát meglehet tartani azon a nyílván amelyen kívánatos. Attól fél, hogy ha ez a koncepció nélküli közgazdasági rendszer tovább megy, akkor nincs a lejőn megállás. Lehet, hogy neki nincs igaza, de ez még nem bizonyos. De hogy annak a pénzügyi tantételnek, amelyet a pénzügyminiszter csinál, nincs igaza, ez már be van bizonyítva. Ez a pénzügyi tantétel rossz.

Kállay Tibor pénzügyminiszter: Miért rossz?

Rassay Károly: Mert 0,03 a korona.

Dénes István: Mert nem tudnak megélni az emberek.

Kállay Tibor pénzügyminiszter: A helyzet rossz, de az igazság igazság marad.

Rassay Károly: Kérem, ez cinizmus!

Gaál Gaszton: Azt mondta a pénzügyminiszter ur, hogy ha egyszerre piacra dobnánk minden feleslegünket, a koronát fel tudná javítani, ez azonban nemcsak veszedelmes, hanem semmi értelme sincs, mert hiszen később, amikor behozatalra szorúlnak, ugyis visszaesik a korona árfolyama. Véleményem szerint a pénzügyminiszter ur téved, mert hiszen én csak a 0,6-os koronára gondoltam, ami elérhető azzal, hogy meglevő értékeink bizonyos hányadát piacra dobjuk s amikor ezt a kívánt pontot elértük, akkor a behozattal szabályozhatjuk a korona állását, hogy ennél feljebb ne emelkedjék. Nagyobb feladat a korona emelkedését, mint a romlását megakadályozni.

Ezután Gaál Gaszton polemizál Bethlen miniszterelnökkel, aki szerinte eltávolodott az agrár-eszmétől. — Bethlen tagadja ezt.

Ezután folytatták a javaslat részletes tárgyalását és eljuttatták a 7-ik szakaszig.

Hivatalos titoktartás a részvényügyben

Haller István személyes kérdésben szólal fel: Farkas István kérdésére tegnap az igazságügyminiszter kijelentette, hogy szociáldemokrata képviselő nem kapott részvényt. Érdeklődni meg tudni, hogy a miniszter megállapítása vonatkozik-e a keresztényszocialista párt valamely tagjára. Bessenyei Zeno: Ott volt Kiss Menyhért a ti pártotokon!

Haller István: Kiss Menyhért nem volt itt!

Nagy Emil: En, mint hatóság, hivatalos titoktartás pezsztje alatt írtam rá azokra az ügyekre, amelyeket az elaborátumban kifejtettem. Ebből elárulni senkinek semmit sem tudok. Elismerem azt, hogy a „pártkülönbség nélkül” szó nem volt megjelölve az elaborátumban, ezt oda módosítottam, hogy ebben az ügyben pártkülönbség nem játszott közre. Voltak olyanok is, akik az ellenzékhez tartoztak, azonban ezt a kijelentésem semmiféle nevezendő vonatkozásba nem lehet hozni egy párttal sem. A kérdésnél előzőr is rámutattam mind azokra, akik nem is tartoznak a képviselők pártjához. Azok a képviselők, akik nevére rámutattam, pártkülönbség nélkül részvényt vásároltak és ezek oly előkelő, vagyos, gazdag emberek, hogy náluk semmiféle gyanu sem merülhet fel.

Cserny József: Halljuk a névsort!

Nagy Emil igazságügyminiszter: Még ha a nyelvemet kiszakítják, akkor sem adom a névsort!

Rassay Károly: Egnyt sem lett volna szabad elmondani a hivatalos titok miatt!

Nagy Emil igazságügyminiszter: Egnyt igenis jogom volt elmondani. Kijelentem, hogy ez a kérdés nincs vonatkozásban a nemzetgyűlés egy pártjával sem. Kijelentem azt is, hogy azok az urak, akikre rájöttem, nem tartoznak Haller képviselő ur pártjához.

Felkiáltás a jobboldalon: Itt van! (Gunnyos derülttség az ellenzéken.)

Nagy Emil igazságügyminiszter: Ulnai képviselő urnak bünygyében lesz módja a bíróság utján megkérdetni a bankokat a nevek iránt. A konzekvenciák levonásáért és az elaborátumban mondott tényekért vállalom a felelősséget.

Haller István: Tudomásul veszi, hogy ebben az ügyben pártjának egy tagja sincs érdekelve.

Béni Ágoston kérdezi az igazságügyminisztert, hogy a keresztény egyeség pártjának tagjai közül van-e érdekelve valaki?

Nagy Emil: Nem szolok egy szót sem!

Fábián Béla: Az a kérdés, hogy csak a Dorogi gumi-ról van-e szó, mert egyéb részvények is vannak! (Nagy zaj.) Tiltakozik az ellen, hogy, noha minden héten vagy részvénykihoesítés, csak a Dorogi gumi-ról beszélnek.

A Ház ezután elfogadja az ének napirendi indítványát, amely szerint a Ház 22-én tartja legközelebbi ülését.

Következnek az interpellációk.

A miskolci gimnázium igazgatója

Reisinger Ferenc ismerteti Villányi Andornak, a miskolci kir. katolikus gimnázium igazgatójának kompromittált és utáni viselkedését. A Villányi-Szekely-féle sajtópörben tanaként kihallgatott tanárok, akik Villányi ellen vallottak, most azt hallották, hogy B. listára helyezik őket, erre feljöttek a közoktatásügyi miniszteriumba, ahol megerősítették ezt a hírt. 13 tanárt, kiknek hazafisághoz szó sem fér, akarnak elmozdítani, mert az igazgató ellen vallottak. Interpellációjában sürgős vizsgálatot kér.

Az interpellációt kiadják a közoktatásügyi miniszternek.

Láng János a köztisztviselők túlóra-díjának, kiszállási költségének emelését és a díjok vasuti kedvezményének visszaállítását kéri.

Lévay Mihály a munkanélküli gazdasági munkások és iparosok részére munkaalkalmak juttatását sürgeti.

Cserny József azt kéri, hogy a községi és felekezeti tanítók részére sürgősen folyósítsák az augusztusra kitűlt 100 százalékos többlet-járandóságot.

Az interpellációkat kiadták a minisztereknek s ezzel az ülés délután 3 órakor véget ért.

A jelkészek, segédjelkészek, tanárok, tanítók, óvónők fizetésemeléséről

Az új rendelet holnap jelenik meg a hivatalos lapban. A rendelet egyrészt a rendkívüli segélyeket és az állam pénzügyi helyzetének figyelembe vételével az állami tisztviselők, hasonlóan szabályozza a fizetéseket.

GYÖNYÖRŰ NYAKKENDŐK FRANK EDÉNÉL.

Debreczeni újságírók

XII.

Láncz-Hornyák Viktor

Kitaposott magas sarku lakk-cipő, kitérdelt csikos nadrág, a könyökénél kissé fényes fekete frakkzakatt, hangulatos bokrára kötött Levalier-nyakendő, a legtöbb esetben borzas cilindere; ez volt Láncz-Hornyák Viktor, magas sarku cipőjében sem érve el a 150 centimétert, ő maga mesélte el, hogy még a honvédségi katonamértéket sem ütötte meg.

Rudnyánszky Gyula 1890-ben átvéve a Gáspár Imre 33 ezer forint 333 krajcár örökségéből (három örököltek 100000 forintot) alapított Debreczeni Hírlapot, erős redakciót szervezett, hogy felvehesse a Gáspár által névtelenül, de ténylegesen szerkesztett „Ellenőr”-rel a versenyt.

A debreczeni újságírás fénykora volt ez a korszak. A Debreczeni Hírlap főmunkatársánál sikerült Rudnyánszky-nak megnyernie idősb Zilahi Kiss Bélát, a Budapesti Hírlap neveltjét, a népszerű, országos hírű „Junius”, aki azonban nem bírta el a debreczeni stílust s néhány hónap múlva visszaszökött a B. H.-nál elhagyott, de számára fentartott íróasztalához. Zilahi maga mondta, hogy a redakción és a lakásán kívül összesen nyolcszáz volt kint a városban, akkor is fűrdni, nyíratkozni s kétszer a színházba ment, ahol Leszkay híres társulata játszott.

„Junius” helyét Láncz-Hornyák Viktor töltötte be, aki, mikor — gondolom Miskolcra — megérkezett, így mutatkozott be Kutassy Imre kiadó-nak:

— Julius vagyok!
Kutassy Imre el nem tudta gon-

dolni, hogy micsoda apró Bolond Istók tévedt be a redakció mellett levő agglégény lakására, a Hatvan-utcai Dusóczky- (ma Márkus-)féle házba és csak bámult a kis szöke, göndörfürtű emberre.

Hát Junius után Julius következik a naptárban. Zilahy után meg Láncz-Hornyák Viktor a redakción — mondta az elmés segédszerkesztő és nevetett.

Igy már Kutassy is tudta, hogy kivel van dolga.

Láncz-Hornyák Viktor tetőtől-talpig (amivel egyébként alacsonyására tekintettel nem s-s van mondva) újságíró volt s bizony az „Ellenőrök” megéreztek a keze nyomát. Mindent kikutatott, kifirtatott.

— „Önálló szenczáció” nélkül — szokta mondani — nem ér a lap semmit.

E mellett nagyon vonzó, tetszetős modorban dolgozta fel írásait. Humoros cikkei nagy tetszést arattak már működése kezdetén, hát még mikor képletesen „állatmesék” keretében figurázta ki Debreczen közéleti térfiatait. Például a városi közgyűlés után hozott egy „Kutyagyűlést”, ahol a polgármester „Bodri” kutyája vitte a főszerepet, folyton marakodva Kiss Albert ellenzéki vezér „Tjsza” kutyájával. A Boczkó főkapitány kutyája („Basa”) ellenben ott hagyta a közgyűlést, s elment a színházhoz kurizálni a gyepen.

Ehhez hasonló formában figurázott ki mindenkit és sajtópere ugyan nem volt, de volt egy csapat lovagias ügye, s párbaiban meg is vágta (karcolták voltaképpen) a homlokán.

Akkoriban Debreczenben a lapok délután, illetve a legtöbb esetben este jelentek meg. Azért is nem fejlődhetett az olvasást kedv az ugynevezett civis- vagy polgártársadalmában,

mert sokszor mire a lapok megjelennek, a kapukat már becsukták s a békés lakók régen Morfusz karjai közt szenderegtek.

Pedig ahogy forgatott itt az akkori lapokat, pompás számokat találok. — Láncz-Hornyák büszke volt a lapjára. Folyton is dicsérté, ellentmondást nem tűrő hangon.

De azért Örvényi Ottó, a bleeder-mayer modoru patikus (Istenem, hol vannak ezek a bájos emberek?) mégis megírta egyszer ellentmondva Láncz-Hornyák önhittségének.

Az abbé-modoru, édes száju Örvényivel arról vitatkoztak, hogy melyik is hát a jobb lap, a Debreczeni Hírlap vagy az Ellenőr? (A „Debreczen” akkortájt nagyon „lecsuzzott”, egyedüli lap volt, amely pénteken nem jelent meg.)

— Mi a véleménye Örvényi urnak e tárgyban, — mondta Hornyák a színházi támlásszékek közt felvonásokban. (Örvényi a Debreczeni Hírlap helye után való sorban bérelt 2 helyet minden estére.)

Hát én igazán nem tudom, — mondta ravasz mosollyal Örvényi. — Csak azt tudom, hogy mikor este a „kapu alatt” bedugják a lapokat (neki minden lap járt), mire kimegyek értök, az én kutyám, a „Sajó”, az Ellenőrt addigra rendesen összerágja.

Nem értem, mit mond gyögyész-rész ur, — mondta az elképpent Láncz-Hornyák Viktor, — vagy inkább, hogy mit akar mondani?!

— Én semmit se akarok mondani, de a szomszédom azt mondta, hogy a Sajónak jó izlése van s hogy a Debreczeni Hírlap már a kutyának se kell.

Láncz-Hornyák nem haragudott meg. Sőt! Hanem megírta az Örvényi-viccet másnap, de természetesen

támadó élét az Ellenőrnek fordítva... A Debreczeni Hírlap különben telve volt ilyen szellemes apróságokkal, minden rovatában elszórtan.

Láncz-Hornyák különösen szerette a színházi s általában a művészi mozgalmakat. Persze csak az igazi művészetet. Az orfeumot például nagyon lenézte. Akkor még nem volt magyar kabaréstílus, az egyetlen magyar orfeumkomikus, Vári Kálmán adott a műsorban eredeti számokat, melyek közt az „Ágyu nélkül” kuplé (a honvéd katonaság) nagyon népszerű volt.

Évekig éltek a kuplé refrénjén a suszerinasok.

— Ágyu nélkül, ágyu nélkül; nesze semmi, fogd meg jól!... harsogtak az utcán, amint jött a május és a Scheiner orfeuma.

A mai Sas-utcában, — ahol most Lókody Sándor vendégei isszák a hegy levét és a barnasórt, — évtizedekig játszott az udvaron a Scheinertársulat, Rosenberg Simi jóvoltából.

Scheiner leánya itt nevelkedett, hogy maga is dobogóra lépjen már 14 éves korában s hogy ne hiába szövegesse művész-álmeit a későbbi Solti Hermin (I. Király Ernőné), aki a művész vonalú orfeum-stílus egyetlen számbavehető képviselője mindmáig a „Royal-kabaréban” Budapesten.

Scheiner Handlé-triójának egyébként karakterisztikus melódiája (nem ponyva munka) ma is itt zsong a füllünkben, nekünk, öregeknek.

Láncz-Hornyák írt a Scheiner „bemutató előadásáról”, mikor kinyiták az orgonavirágok a Rosenberg Simi ablakai alatt a szomszédos színházkerben. Végigénte az előadást s beszámolt 5 sorban arról a „Debreczeni Hírlap” hasábjain. Ilyenforma volt a recenzió:

Egy cipőkereskedő csillagászati tanulmánya

Új képletet fedezett fel egy debreceni származású cipőkereskedő

Az „Astronomische Nachrichten” legutóbbi számában nagyon érdekes közlemény jelent meg a bolygók forgásiidejéről. A megfigyelések eddig csak néhány bolygó tengelykörüli forgásiidejét állapították meg. Míg például a föld forgásiideje 23 óra 56 perc, a Mars ugyancsak circa 24 óra alatt fordul meg egyszer a tengelye körül, addig a Jupiter, amely több, mint 300-szor nagyobb a földnél, circa 10 óra alatt végez egy tengelyforgást. A kérdéses közlemény szerzője egy képletet állít föl, amelyből akármelyik bolygó forgásiidejét ki lehet számítani. Meglepő és mechanikai szempontból szinte érthetetlen, hogy a képlet szerint a forgásiidő kizárólag a bolygó területétől, illetőleg átmérőjétől függ, míg sem a bolygó tömege, sem a naptávolság nincs reá hatással. Bár a második Kepler-féle törvény, amely szerint a keringési idő négyzetére a közép naptávolság körével arányos, szintén független a bolygó tömegétől, csak hogy ez a törvény csaknem úgy tekint a bolygókat, mintha a naphoz képest a tömegük elhanyagolható lenne. Európa csillagászati bizonyára meg fogják még vitálni a forgásiidő legújabb közölt képletét és lehet, hogy módosulások is történhetnek rajta. Egyelőre azonban úgy áll a dolog, a közölt képlet, amely igen egyszerű deductio eredménye, igen jól megegyezik az eddig észlelt forgásiidőkkel és dr. Wodetzky József pesti csillagász, akit épen tegnap neveztek ki a debreceni egyetem orvosi fakultásának fizikai tanészékére egyetemi tanárnak, szintén konstatació ezt a megfigyelést, amely az észlelet és a talált képlet között elenyésző kis hibától eltekintve fennáll.

Különös érdekességre tarthat számot Debreczenben a német csillagászati közlöny elüli cikké azért, mert a képlet fölfedezője Grósz Sándor nagyváradi cipőkereskedő, aki debreczeni származású ember és Debreczenben kiterjedt rokonsága van. Úgy látszik, népies közmondásokra, kispolgári kishitűségre megint rácajolt a Schopenhaueri igazság, hogy amatőrök sulyosan előre vihetik a tudományukat. E pillanatban beláthatatlan a kérdés egyszerű formula hordereje, mely épen amatőr tudományterületnek és odaadó szorgalomnak köszönheti létét és igen könnyen meglehet, hogy Grósz Sándor, a cipőkereskedő, maradandóbbat, komolyabbat alkotott, mint igen sokan, akik ránehéznek a ma politikai és gazdasági életére és akiknek tömegében szerényen húzódik meg, mint a többi szenvedő, robotoló polgártárs.

— Itt az orium. A Scheiner-orium megkezdte előadásait az „Ottó” kávéház udvarán. Tegnap megnéztük az első előadást, nagyon szép volt. Először kijött egy ember, énekelte egyet, aztán kijött egy másik szízdó, az is énekelte egyet. És ez folytatódott egész este keresztül. Ajánljuk stb...

Nem antiszemizmusból írta ezeket Lánicz-Hornyák, hanem egy vice miatt. Egyébként a legjobb barátai a megráfalt felekezethöz kerültek ki. Másnap Rosenberg Simi udvara zsúfolásig tele volt s folyt a pezsgő, melyből a legtöbbit épen Lánicz-Hornyák fogyasztotta.

De hogy a lapok, köztük a „Debreceni Hírlap” is olyan késő délután, vagy este jelentek meg, abban nagy része volt Lánicz-Hornyáknak.

Hajnalodás előtt ugyanis nem tudtak lefeküdni. Sok baj volt e miatt a redakcióban, miután Lánicz-Hornyák-ért minden nap érte kellett menni költögetni.

„Uri kolléga”, a szerkesztőség szolgálja (egyébként Uri István), amolyan „muskotály-civis” familia sarja, aki hallván, hogy az újságírók kollégázzák egymást, ő is kollégának szólította Forgácsot, meg Zombort, a többi újságírókat s akinek így ragadt a nyakán a tréfiás elnevezés, mindennap tartozott lemenni a Lánicz-Hornyák lakására. Tekintve, hogy Lánicz-Hornyák a Dobozi-temető alatt lakott (a Kiscegléd-, most Cegléd-utcában) és figyelembe véve, hogy Uri kolléga utjában igen sürjén akadtak pálinkakimerések, amelyek előtt a jó ember nem tudott „kortyintás” nélkül elmenni, bizony sokszor kézzel nélkül volt a nyomda s „mszot” a személy-

Ahol Görgey lerakta a fegyvert

Látogatás a világosi Bohus-kastélyban — A román agrarreform szétosztotta a világosi fegyverletéti mezejét

Arad, augusztus 11.

A világosi hegy lábánál a község főutcájára néz a Bohus-kastély. Körülötte a hatalmas park platánjai méltóságos háttérként helyezkednek el és a kastély — mintegy tekintélyt tartva — dominálja a vidéket. A park jobb felén Bohus-Szögyén Antonia életnagyságu bronzszobra áll, amelyet Deák Sándor tanár kezdeményezésére országos gyűjtésből emeltek és 1910 októberében leplezték le. Csaknem két évszázados, erős alapokon nyugvó építmény a Bohus-kastély, amely hétfőn, augusztus 13-án egy év híján háromszázados jubileumát éri meg a nevezetes aktusnak, mely sorsdöntő lett egy nemzet életében. A hatalmas platánok alján akkor egy gondba merült tábornok vetette el a kockát és utána egy nemzet némult el. Az öreg platánok sugják, zugják egymásnak a titkot: Görgey erre járt.

Görgey járt a világosi ódon kuriában és most a gyászos jubileum alkalmából össze akartjuk szedgetni mindazokat az emlékeket, amiket itthagyt. A Bohus-család a kastély elülső részét lakja, azt, ahol a történelmi esemény lejátszódott. Tágas, zárt terezzsra érünk, oda, ahol augusztus 12-én Görgey együtt ebédelt Bohus bárónő társaságában Frolofi orosz tábornokkal. Imen egy szalonba jutunk, amelytől jobbra van az a vendégszoba, ahol Görgey lakott és ahol az ellenséges felek megvitatták a fegyverletéti. Feltűnő egyszerűen butorozott szoba a kastély többi szobáival szemben, de a kastély öreg kegyelmese, Bohus László báró, a legjobban szerette, ugyszólván csak ezt a szobát használta és ott is halt meg 1914-ben. Azóta a szoba butorzata mítsen változott. Régimódi nagy diván, kerek polttoros asztal, közötté néhány öreg kényelmes fauteuille. — Gyönyörű íragása van az ágyának, a ruhaszekrényeknek és annak a hatalmas íróasztalnak, mely fölé a fáma szerint — Görgey haitól az utolsó parancsok kiadásánál. A falakon képek: Bohus János főispáné, Szögyén Antonia és ezek mellett a fegyverletétihez kivonuló katonaságé. Az utóbbi képen a kivonulás keretűl szolgáló tárgyak, vagyis a kép milieje, olajfestmény. De talán legjellegzetesebb a szoba falán látható márványtábla, e felirással: „Világos, 1849 augusztus 13.” Egyébként is rengeteg az ereklye a Bohus-kastélyban és ezeknek öre, Deák professzor, megmutatja a családi gyűjteményben Mátyás király süvegének egy darabját, négy magyar

zet, mint akkortájt mondani szokták. Lánicz-Hornyáknak keveset volt módjában igazában kialudni magát. De az volt a csodálatos, hogy ez az élet használt neki. Egyszer nagyon sápadtan, támoelvogva jött a redakcióba:

— Mi baja magának? — kérdezte Rudnyánszky.

— Semmi! Csak a háziasszonyom (vasárnap volt ugyanis) elfelejtett felkelteni s kialudtam magamat.

Szent meggyőződése volt, hogy neki nem szabad addig aludni, míg magától felbúrad, hanem akkor egészséges, ha megzavarják, megrövidítik az alvása idejét. Akkor lesz friss, temperamentumos.

Hát most már alszik, még pedig végérvényesen. És „Uri kolléga” se serkenté fel, mert az is vele alszik. Csodálatos véletlen, hogy mind a ketten öngyilkosok lettek.

Uri kolléga, kikapván lábait az „eljáró” teendőkből, harangozó lett, a ref. egyház jóvoltából. Olyan színekúra volt ez, hiszen mindig akadt olyan főiskolási kamasz tanuló, aki szívesen vállalkozott a harangozásra. (Jó tornászok naponta tizen is rimádkodtak, — persze az „ele m i s t á k” köréből — hogy meghuzhasság a „Rákóczi” társait, amely cselekedet után ráadásul galambtojást is lehetett keresni a padláson.)

Végül is stilszerűen felakasztotta magát Uri kolléga, Lánicz-Hornyák Viktor meg föbelötte magát.

Nem tudom már merre fekszik, de az emlékek egyetlen virágszáját szívesen küldöm ime a derék „kolléga” porladozó sirhalmára.

Szy Z.

őúr arcképét, amelyet Szögyén Antonia kapott s amelyre a nagyvasszony ceruzával írta: „Emlék az 1848—49-i hadjárattól: Gróf Almásy Kálmán, gróf Eszterházy István, gróf Bethlen József, báró Podmaniczky Frigyes.” Amint végigbarangoljuk a Bohus-kastélyt, ellenálthatatlanul hatalmasodik felettünk a múlt idők ereje. A szobák legtöbbje bolthajtásos, helyenként egész alacsony a mennyezet, a butorok, az antik asztalosipar remekei, különösen érdekes a biliardterem hatalmas játékasztala, ahol a kastély hajdani urai előszeretettel kultiválták a biliardozást. Ebben a szobában van Szögyény Antonianak Aradi Zsigmond híres szobrászművész által Milanóban készített mellszobra s egy kép ragadja meg figyelmünket, mely az első magyar lövésznyit ábrázolja. Ismét kilépünk a gyönyörű parkba s amint megcsap bennünket a tisztult hegyi levegő, úgy érezzük, hogy egy letűnt világ maradvékát hagytuk hátra. A kastély porában pöttös iskolás gyerekek játszanak. Világos óta már hányadik generáció!

Miről mesélnek a platánok? Melyik történelmekönyvben, melyik tudós írásban áll pontosan az, amit az évszázados fák tudnak? Minden adat szerint Görgey augusztus 12-én állapotott meg Rüdigerrel és ami másnap következett, az csak az adott szó rideg megtartása volt. Hogy ezt az adott szót írásba is foglalták-e, az egyike a legérdekesebb történelmi kérdéseknek. Bármennyire is beszélnek ugyanis a fegyverletéti szerződés aláírásáról, eddig még sehose találták meg a fontos okmányt.

A kor történelmének Világoson élő kutatója, Deák Sándor tanár, a Bohus-család könyvtárának öre, olyan dokumentumok birtokába jutott, hogy (Görgey, Rüdiger és Frolofi, az orosz vezérkar főnöke, szobán állapotok meg a meghódolást illetőleg. Így mondta ezt Bohus László báró is, aki a sorsdöntő napokban mint 10 éves gyermek, édesanyja oldalán volt a tábornokok között. Bohus-Szögyén Antonia, a két ellenséges tábornok vendégfogadó asszonya. Pesten időző férjének erről a nevezetes napról azt írta: „Nem volt itt semmi föltétel, mert a meghódolás minden feltétel nélküli lefegyverzésből állott.” Ezt a mondatot ma is sokan úgy magyarázzák, hogy miután a fegyverletételnek nem voltak feltételei, írást sem szerkesztettek a szomorú pillanatról. — Augusztus 12-én délelőtt találkozott Görgey Rüdigerrel. Déli egy óráig tartottak a tárgyalások, amely után ebéd volt, ezen azonban Rüdiger nem vett részt, csak Frolofi orosz vezérkari főnök, aki a társalgás közben kijelentette, hogy a magyar sereg hősiességen védté magát. Ebéd után Görgey a szomszéd szobában kiadta a paracsot a tiszteknek, hogy holnap reggel a szőlősi pusztán álljon a 30.000 főből álló sereg a gulába rakott fegyverekkel. Görgey azért választotta ezt a helyet, mert ott stratégiaiailag körül volt véve az orosz hadseregtől és akkor már a magyarság egyetlen vígasza az volt: „Ne mondhasa az osztrák, hogy ő verte le a magyar szabadságharcot.” Másnap azután minden program szerint történt: a fegyvereket Gyulára szállították, a fisztek felszerelését meghagyták. A fegyverletéti egyedüli engedménye a szabad elvonulás volt, amelyet az oroszok Görgeynek és tábornokainak biztosítottak. Görgeynek az sem sokat használt: mégis tizen-nyolc évig volt rab Ditrtingenben, Klagenfurt mellett!

Megsárgult írásu, poros akták közül kerestük elő azokat az adatokat, hogy a magyar nép történetében annyira emlegetett terület miképen vándorolt egyik kézről a másikba. A fegyverletéti színhelye Csigerszöllös és Pankota között van. A legrégebb telekkönyv 1852-ből való, tehát három évre azután keletkezett, hogy a levert magyar honvédség átadta fegyverét. A telekkönyvi tulajdonos ekkor báró Ditrlich József. 1870-ben Sulkovszky József Mária herceg tulajdonába ment át és a telekkönyv B. lapja ezután 47 évig változatlan, mert csak 1917-ben a Bonnbán kelt adás-vételi szerződés alapján telekkönyve-

zik a történelmi földet a Közponit Textilipar r.-t. budapesti cég avára. Ezt a vállalatot nemrégiben nacionalizálták és ennek folytán a tulajdonos a S. A. Economica si Industrială in Pancota lett. 1919-ben rendes agrarreformra való előzetes hivalkozással a birtok a parasztok kényszerbérletbe ment át, mignem 1922 áprilisában az agrárörvény értelmében megindult kisajátítási eljárás folytán a birtokot végleg a környék földművelői között osztották szét. Amikor végig futjuk a történelmi könyv sárgult telekkönyvi lapjait, úgy érezzük, hogy azokból kifejejtettek valamit. Kifejejtették beleírni, hogy a szőlősi pusztán egy nemzet hőskönyvének zárókövét tették le. (b 1)

Rubinstein Erna hangversenye

A városházán ma délelőtt ült össze az a bizottság, amely a világi művészi hegedűművésznőnek, Rubinstein Ernának debreceni hangversenyt készítt elő. A bizottság, amelynek tagjai Csóka Sámuel polgármesterhelyettes, Bíró Jenő, P. Nagy Zoltán, de Kévi Nándor, Csürös Ferenc dr. tanácsnok, Németh Aladár és a debreceni lapok szerkesztői, meghallgatta Csóka Sámuel jelentését, hogy a debreceni zenekola volt kitűnő növendéke, akit azóta a világ legelső művészeinek sorába vitt fel nagyszerű tehetsége, a városi tanács felkérésére hajlandó Debreczenben egy hangversenyt rendezni, de esupán jótékonycélra: a zenekola, a gyermek-diszpanzer és a debreceni újságírók segélyalapja javára.

A bizottság nagy örömmel vette a kiváló művésznő beleegyezését és dr. Révi Nándor indítványára szeptember 8-ára tűzte ki a kétségkívül nagy sikerű hangverseny időpontját. Elhatározta még a bizottság, hogy az előkészítési munkálataiba bevonja dr. Papp Károly egyetemi tanárt, a Csokonai-kör, dr. Sebestény Lipótot, a Zenekedvelők-körének elnökét és Keresztessy Istvánt, a városi nyomda vezetőjét.

Hadházi aratók harca debreceni rendőrökkel

Tegnap este egy aratómunkásokból álló társaság mulatott a Csapó-utcai Nagy Gábor-féle vendéglőben. A társaság nagyon hangosan viselkedett, később pedig egyenesen kizavarta a vendéglőben tartózkodó idegen vendégeket. A bort egyemásra hozatták, úgy hogy 10 óra felé már jórészt eláztak. A hangulat emelkedésével duhajkodni kezdtek, a borosparoharakat célba hajgálták és székeket törtek össze.

A társaság egyik legduhajabb tagjából kitört a virtus, kiált a vendéglő közepére, két kézre fogta árva tölgyfa botját és verekedésre hívta ki maga ellen a legényeket. A felhívást elfogadták és ezzel megkezdődött a verekedés. Az ütések hullottak jobbra-balra, az asztal összetörték és az egyik legény már bevett fejfel hevert az összetört asztal mellett.

A nagy lármára és a vendéglős segélykiáltásaira nemokára előkerültek a Csapó-utcai rendőrszerekek és bementek a vendéglőbe. Csendre intették a társaságot és megfenyegették, hogyha nem hallgatnak a figyelmeztetésre a rendőrszeregre kísérik őket. A garázda, részeg legények végleg felbőszültek a rendőri beavatkozásra. Káromkodások kíséretében repültek a kancsók a rendőrök fejéhez és a csizmákból is előkerültek a nagypengeű bicskák. A rendőrök szorongatott helyzetükben kardot akartak rántani, de még ki sem húzhatták a kardokat, redjünk rohantak a legények és bilrokra keltek velük. Az általános kavardásban leverték a lámpát és ezután a sötétben folyt tovább a küzdelem.

A sötétben a rendőrök nagynehézen kiszabadultak a legények kezéből és az ivóval szomszédos szobába menekültek be. Az aítót magukra zárták és revolvereiket előszedve várták a támadást.

Egy darabig esend lett az ivóban, majd mikor felfedezték, hogy hová menekültek a rendőrök, nekiestek a bezárt ajtóknak és be akarták törni. A megvadult legények már-már behatoltak a szobába, mikor a közeli tűzoltóaktanyából megérkezett a segítség. A vendéglő kiszolgálója ugyanis átszaladt és segítséget kért. A mar-

kos tiszoltólegények egymásután dobolták ki a szobából a verekedőket, majd a kiszabadított rendőrökkel együtt összefogták és a központi ügyeletre kísérték a garázda társaság egy részét. A kihallgatásnál kiderült, hogy mindannyian hadhazi legények és Deák István debreceni földbírtokosnál arattak.

A garázda társaságjól többen megszöktek és csak Nagy Gabort, Csabo Józsefet, Szabó Györgyöt és Galambos Sándort tudták előállítani. A társaság vezére, Gábor József — aki az egyik rendőrré kést emelt — megszökött és csak a reggeli órákban fogta el az utcán az a rendőr, akit leakart szurni. A duhajkodó legényeket őrzetbe vették.

Ma 125 éve

Az első magyar színelőadás Debrecenben

Számtalanszor elhaladunk mellette, sokszor előtte, mégsem szentelünk soha egy megállást Debreczen legrégebbi színművészeti emlékének. Pedig márványtábla emlékeztet reá, monumentum aere perennius, ércnél maradóbb emlék.

A vármegyeháza vesztübilje falán egy tábla. Rajta a felírás:

"E ház udvarán a városi tanács által épített színpadon tartotta Debreczen sz. kir. városában az első előadást báró Wesselényi Miklós Nemzeti Játékszíni társasága 1798. aug. 11. napján.

A századik évforduló emlékére kegyelemből a mult iránt, buzditásul a jövőre, a Csokonai-kör 1898. november 27."

Góresi Kálmán „A debreceni színelőadás vázlatos története” című könyvecskéjéből megtudjuk, hogy a „Féjér Ló” udvarán épült színház, nyári színház volt. Debreczen ezen első színháza azokból a deszkákból és épületanyagokból épült fel, melyek az előző évben 1797-ben lefolyó vásártéri tűzvép során elhamyadt fabódék újjáépítésére voltak szánva. A „Féjér Ló” vendéglő és szálloda volt a jelenlegi megyeháza helyén, a téli színház a Debreceni Első Takarékpénztár helyén állott épületben volt. Szóval e tekintetben 125 év előtt Debreczen előbb tartott, mint most, mert nyári színháza is volt.

Augusztus 11-én érkeztek meg Debrecenbe a színészek és még aznap meg is kezdtek a játékok. Nagyboldogasszony-napi vásár, volt akkor is, akár csak most, a vásár 12 napig tartott és 12 napig játszottak a Nemzeti Játékszíni Társaság színészei.

A színdarabok nagy részét Kotzebue-féle és más, leginkább a bécsi és pesti színházak darabjaiból átdolgozott vagy fordított művek teszik, vigjátékok, néző, „érzékenyítő”, történeti játékok. Volt azonban közöttük néhány eredeti is. A színlapokon sok esetben ki volt nyomtatva a darab iránya vagy valami a közönség figyelmét felhívó magyarázat, néha erkölcsi tanulság, néha bizonyos ártatlan reklám jellegével.

A legrégebbi színlappk egyike „Az Indusok Angliában” című vigjátéké; ezt a darabot augusztus 19-én adták, ez volt a nyolcadik előadás. De fennmaradt az első debreceni Hamlet-előadás színlapja is, ez még régebbi; ez a negyedik előadás volt.

Debrecen első színtársulata 13—14 tagból állott. A legkiálóbbak voltak köztük Kócsi Pálkó János tragikus színész, Gidófalvi Jengő Pál, az első magyar kómikus, Sehi Kemény Ferenc, stb.

Az előadás nyelve magyar volt, de nem így Pesten, Budán, Aradon, Nagyváradon stb., hol a német polgárság németnyelvű előadásokat óhajtott hallani.

E magyar nyelvű színelőadásoknak a nemzeti nyelv művelése szempontjából mérhetetlen jelentőségük volt. Ezekben az időkben nyelvünk annyira el volt hanyagolva, hogy például az 1805-iki országgyűlésen Trencsén, Arva- és Szepesmegye követei azt parancsolták, hogy ha a közigazgatás és igazságszolgáltatás nyelvétől a latin helyett a magyart hoznák be, a vármegyei tisztviselőket el kellene bocsátani, mert nem tudnak magyarul. Még 1826-ban, a Zalán futása megjelenése után, is vita tárgya Zemplénmegye közgyűlésén, vajjon a deák vagy a magyar legyen-e a közélet nyelve?

E jelenségek mélyen elkészerítik a jobbikat. „Jól irtam verseimben — írja gróf Desseffy József Kazinczy-nak:

Írj a jövődönék, jövő századoknak. Nem a mostan élő buta magyaroknak. Ezen versek nincsenek reád csinálva, hanem sok korcsainkra, gubóinkra, képmutatóinkra, egyszóval a nemzet-

nek felső, középső, alsó aljára, azon salakos sópredékre, amely nemzetisédséinket minden kigondolható módon ellenzi vagy mikor eszközölni is kívánja, inkább a maga mulandó diszéről, tisztességéről, mint a nemzet valószínűsége becsületéről — már észre sem vett elfajultságában — gondoskodik. Dr. Békés Kálmán.

Nagy Emil nem teszi magáévá a Garamiék ellen készült vadíratot

Budapest, augusztus 11. Egyes lapok kivonatolva közölték annak a vádiratnak szövegét, amely vádiratot a budapesti kir. ügyészség Garami Ernő és társai ellen állítólag benyújtott.

A MTI munkatársa ez ügyben kérdést intézett Nagy Emil igazságügyminiszterhez, aki kijelentette, hogy a vádirat szövegéről

ez idő szerint hivatalos tudomása nincs. Kijelentette továbbá, hogy, amennyibe a lapok által közölt szöveg autentikus volna, annak több részét nem teszi magáévá és máris intézkedett az iránt, hogy amennyiben ilyen vádirat készült volna, azt hozzá azonnal felterjesszék.

Templomrablás orgonaszó mellett

Lopás a tennispályán amerikai módszer szerint

Debrecenben az utóbbi időben nagyon elszaporodott a fiatalok bűnösök száma. A rendőrségnek igen sok munkát adnak, mert a ravasz kis bűnösöket igen sokszor csak nehezen sikerül ártalmatlanná tenni. A mult heten például egyremásra követte el a lopásokat, betöréseket egy gyerekekből álló tolvajbanda s csak a vezetőnek köszönhető, hogy a rendőrségnek sikerült elfogni a kis gonosztevőket.

Az egyik nagyerdei cukorárussal két kis csibész egyszerre 10,000 korona értékű édességet vásárolt. A bőven költekező gyerekek feltűnnek az árussnak, aki figyelmeztette a rendőrt, hogy figyelje meg őket. A meglepetés meglepő eredménnyel járt. A társor elején egy 6 tagból álló kis társaság várta a gyerekeket, akik most szétosztották a vásárolt cukrot. A rendőr kérdőre vonta őket, hogy honnan vették a 10,000 koronát. A gyerekek nem tudták eredetét adni a pénznek, mire a rendőr előállította őket a főkapitányságra.

A rendőrségi kihallgatáson aztán beismerték a gyerekek, hogy lopással szerezték a 10,000 koronát. A városban hetek óta lopkodták a rézdrótkat. Különböző előszereléssel a villamos vasut áramvezető rézdrótjait lopták. Előszörük követ utítotték a drótot, míg levált a kapocsóról és ilyen módon naponként összeszedtek pár kilogram rézanyagot. Az éjszakai órákban a villamos vasut külső vonalain zavartalanul „dolgoztak”.

Az összelopkodott rézanyag kilogramját 1500—2000 koronáért adták el egy Zápolya-utca környékén lakó orgazdájuknak. Volt olyan jó napjuk, hogy 20 kilogram rezezt is tudtak neki szállítani. Az orgazdától kapott pénzben cukrot vásároltak és állandó vendégek voltak a moziknak. Szorgalmasan tanultak — a detektív-filmekből — ügyesen lopni.

A kis tolvajbandának volt kedvence is, egy szép, 13 éves lányka. Minden alkalommal ellátták cukrokkal és moziiggyel. Valósággal gyámokodtak felelte, még leher kezébe is vásároltak neki.

Gyermek templomrablása

Egy másik gyermektársaság pedig a mult héten templomrablásra vete-medett. Kiszemelték maguknak az Árpád-téri református templomot. Egy szép napon a harangozó zsebéből kilopták a templom-kulcsot. Másnap a nyolc tagú társaság reggel hat óra előtt kinyitotta a templomot és felment az orgonához. Az egyik zenélő ért csibész elkezdett orgonálni, öt társa pedig harsány hangon rárendített egy egyházi énekre.

A buzgó éneklés ideje alatt két társuk harapógóggal lezserelte a templomban található s könnyen hozzáférhető cink és réz anyagokat. Mikor összehajtották a letörteit anyagokat, a többiek félbehagyták az éneklést, az orgona is megszűnt zagni és a társaság kivonult a templomból.

A rendőrség azonban nyomukba jutott a kis templomrablóknak és őrzetbe vette őket. A kihallgatáskor a kis templomrablók töredelmesen beismerték mindent. A vezérük egy bátor szemű, éleseszü 13 éves fiú busan panaszolta:

— Nincs odahaza elég kenyér, a

réz árból pedig még mozira is jutott!

A tolvaj-kompania már régebbi óta együtt van és pontosan megbeszélte tervek alapján jártak el. Választott vezérüknek engedelmességek, de az osztozásnál már ő se kapott többet, mint a közlegények. Ha jobb „üzlet” nem kívánkozott, gyümölcslopásból szereztek pénzt.

Az amerikai módszer

A Nick Carter-féle detektív-regények nyomán „dolgozott” a városban egy harmadik fiatalok társaság. A nagyerdei tennisz-pályákon lopkodtak valósággal zsenialis módon. Az egyikük beült labdaszedőnek, a többi pedig a tennisz-pályától 200 méterenként egész a körútig stateta módjára állt fel.

A labdaszedő gyerek addig sürgött-forgott a ruhák közt, míg egy pénz-tárcát vagy más értékes tárgyat magához kaparított. Mikor aztán egy labda hálón kívül ment, utánna szállt és a labda keresés közben a lopott tárgyat ott várakozó társának adta. A 200 méterenkénti teült cinkosok pár perc alatt a köruton álló társukhoz juttatták a tárgyat. A labdaszedő gyerek pedig buzgóan szedte ezalatt a pályán a labdát.

Ha észrevették a lopást, a gyerekre nem is gyanakodtak, mert az mindig ott volt és nála nem találtak semmit. Egy nap gyakran 5—6 lopott tárgy is jutott a körutra a statéták révén. A kihallgatáskor a ravasz kis tolvajok némileg hűszkélkedve mondták:

— Ez amerikai módszer! A moziban láttuk!

A romlott kis tolvajok ügyét a rendőrség áttette a fiataloknál bíróságához.

(b—m)

HIREK

Felemelték a dohányárakat

A pénzügyminiszter 100—120 százalékkal felemelte a dohányneműk árát. Az új árak:

100 gramos legfinomabb török 6000, finom török 3400, hercegovina 2800, középfinom 2600, magyar 1200.

25 gramos finom török 1100, hercegovina 7000, középfinom török 500, magyar 300.

Szivarok: Regalitás 400, Média 500, Britannika 360, Trabuco 320, Milares 300, Operas 270, Cuba 240, Portoriko 150, rövid szivar 120, Cigarillos 100, Pannonia 50.

Cigareták: Nilus és Stambul egy árbán 150, Memphis 120, Princesasz 90, Mirjam 60, Király, Hölgy, Hercegovina és Drama 40, Duna 32, Szimfónia 50.

A dohányárak nagymértékű emelését az teite szükségessé, hogy a pénzügyminisztérium a kisárusokat is állam hitelhez juttassa. Ez a hitel különböző képen lenne folyósítható és minden egymillió korona után 3000 korona kamattal járna hetenkint. Ezenkívül az első héten az állam teljesen hitelez az összes bevásárlásokat, a második héten már a kisárus megfizeti, amit bevásárolt. Az egész kölcsönvett összeg tíz év alatt fizetendő ki.

— Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban: a Nagytemplomban d. e. 9 órakor prédikál: elPeskey Sándor s.-lelkész, d. u. 5 órakor Zitás István s.-lelkész, a Kistemplomban d. e. 9 órakor Gábor András s.-lelkész, d. e. 11 órakor Papp Imre s.-lelkész, d. u. 3 órakor Uray Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor dr. Böttykös Sándor lelkész, d. u. 5 órakor Gábor András s.-lelkész, az Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor Tóth Sándor, d. u. 3 órakor Peskey Sándor s.-lelkész, az ispotályi templomban d. e. 10 órakor Konrád Zoltán vallásinté lelkész, d. u. 3 órakor Papp Imre s.-lelkész, a Nyilastelepen d. u. 5 órakor Marton Sándor s.-lelkész, a Homokkertben d. e. 10 órakor Vaída László vt. lelkész, a kórházban d. e. 10 órakor Sipos Imre lelkész, Papp K. Jenő theológus, tanynai istentiszteletet tart: Fancsikán: Kovács János vallásinté lelkész.

A Debreceni Keresztény Ifjusági Egyesület f. hó 12-én rendes heti összejövetelt Kollégium földszint 4. sz. a. d. u. 5 órakor tartja. Előadást tart: dr. Böttykös Béla s.-lelkész.

„PARFUMERIE ILONA”

Szappanok, puderek, kölni vizek, parfümök és bőrdíszmű áruk raktára.

SZENT ANNA-UTCA 1. SZÁM.

A legfinomabb férfi- és női

ANGOL GYAPJUSZÖVETEK,

grenadinok, női- és gyermek kötött ruhák, harisnyák állandó és olcsó beszerzési forrása a

MAYER DIVATÁRUHÁZ Piac-u. 18. (Tisza-palota) Tulajdonos: Mayer A. János.

GAZDÁLKODÓK FIGYELMÉBE!

4-15-ig

OSTOR-, OSTORNYÉLVÁSÁR FRANKNÁL, CSAPÓ-UTCA II. SZ.

A „Kálvinisták Templomegyesülete” vegyesének karának tanulási órái hetenként csütörtökön tartanak a kollégium ének- és zenetermében. — Este 7-8-ig a hölgyek, 8-9-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezése ugyanakkor és ugyanott történik. Szabó Lajos re. kántor, karnagyánál.

Nem tartják meg az iparos nagygyűlést. Hirt adtunk róla, hogy a debreceni ipar és kereskedelmi kamara 12-én vasárnap délelőtti iparos nagygyűlést rendez. Mint most értesülünk, a nagygyűlést közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztották.

Déri Frigyes a régészeti ásatásokért. Déri Frigyes kormányfőtanácsos, a városi muzeumba küldött levele szerint legutoljában százezer koronát utalt át a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bankhoz, környékbeli régészeti ásatások terheit hordozó „Déri ásatási alap” részére.

Békés Gyula kormánytanácsos. Mint megírtuk, a kormányzó tegnap kormánytanácsossá nevezte ki Békés Gyula földbírtokost. Békés Gyula érdemes színi pálya után, amely alatt a magyar vidéki színészet legértékesebb tehetségének sorába küzdötte fel magát, a mezőgazdaság terén fejtett ki elismerésre méltó tevékenységet. Ujfehértó mellett fekvő Otelek nevű birtokán elsősorban mintagazdaságot létesített és a többtermelésben jelentős eredményeket ért el. Ezek elismerésén nyerte el most a kormánytanácsosi címet.

A csendőrkisiskola vizsgálja. A debreceni csendőrkisiskola iskolájának záróvizsgáját tegnap tartották meg Tirts Béla csendőrezrederes, az új kerületi parancsnok jelenlétében. A kerületi parancsnok az elért szép eredményért teljes elismerését fejezte ki Indrikovits csendőrnagynak, az iskola parancsnokának és Kiss Aladár csendőrfőhadnagy, oktató tisztnek.

Nagyszabású művészestélyt és táncmulatságot rendez e hó 20-án. Szent István napján, az Angol Királynő kerthelyiségében és összes termében az Úiságiró Egyesület debreceni csoportja. A műsor összeállításán most fáradozik a rendezőség. Az est sikerét az összes Debrecenben tartózkodó színművészek előmozdítják. Műsor után tánc lesz reggelig, sőt a Fehérteremben táncversenyt rendeznek. Bizonyos, hogy a nyári Debrecennek legjobb szórakozási alkalma lesz ez a mulatság.

A Szilágyi-Andaházy nevelőintézet, mely mint irtuk, néhány évi kényszerű szünet után a jövő 1923-24. iskolai évben újra megkezdte jótékony munkásságát, egyelőre csak lakást ad fűtéssel és világítással együtt a növendékeknek. Felvehető tíz nemcsak rokon, hanem bármely debreceni református főgimnáziumi tanuló. Évi díj másfél méter mázsa buza, mely havonként, tehát 15 kilós részletekben fizetendő s minden hónap elsején jegyzett legmagasabb tőzsdéi árfában. A szép helyen, egészséges szobákban elhelyezett tanulók tanári gondos felügyeletben és vezetésben is részesülnek s ellátást kapnak megfelelő díj mellett, a kollégium tápintézetében. Jelentkezni lehet a debreceni református főgimnázium igazgatójánál.

A tizenötödik zverek. Csapd-baranyamegyei község bírójának néhány nappal ezelőtt született meg a tizenötödik gyermeke, aki éppen a tízedik fia a családban. A derék családapa niszülött gyermekének kereszt apaságát Horthy Miklós kormányzó vállalta.

Egy cigány 3 milliót árult teknőből. Ma éjszaka a debreceni rendőrség a szokásos nagyvásár előtti izzást tartotta meg. A detektívek több csoportban indultak „portyázásra”. Végigjárták az összes zugszállodákat és éjszakai megszálló helyeket. Sok gyanús, magukat kellőleg igazolni nem utód embert állítottak elő. A legtöbb előállítás az állomás és a vásártér környékéről történt. Az egyik előállított cigánynál közel 3 milliót találtak, a kihallgatáskor azt adta elő, hogy a milliókat a mai nap teknőből árulta. A központra kísért gyanús emberek kihallgatásuk után őrizetbe vették. A sikeres razziait maga a bünyűi osztály vezetője irányította.

Pálfi zenész nem szolgált a katonazenekarban. Tegnap számunkban hirt adtunk egy hadbíróági tárgyalásról, amelynek vádlottja Pálfi József cigány-muzsikust az adta elő a hadbíró előtt, hogy ő a debreceni katonazenekarban szolgált. Nőth Antal ezredkormányos, a debreceni katonazenekar karmestere most annak közlésére kér bennünket, hogy Pálfi nem szolgált a debreceni katonazenekarban, sem a karmester, sem a zenekar tagjai nem ismerik Pálfit.

Templomi imaszékek bérbeadása. A debreceni izr. hitközség előhárósága minden külön értesítés mellőzésével, ez uton hozza a t. hitközségi tagok tudomására, hogy a Deák Ferenc-utcai és a Kápolnási-utcai templomok imaszékeinek bérbeadása a hitközségi irodában (József kir. herceg-u. 26. a következő napokon történik: A tavalyi bérlet részére az általuk a múlt évben bérlet imaszékek, amennyiben ezek időközben el nem adták, bérbeadnak aug. 15-iktől 20-ikáig (bezárólag) naponta d. u. 3-5 óráig. Az általános bérbeadás augusztus 21-iktől 28-ikáig (bezárólag) naponta d. e. 10-12 óráig. Az imaszékek újonnan megállapított bére a hitközségi irodában tudható meg, mely iroda, felhívásra telefonon is ad erre nézve, valamint általában az imaszékek bérletével kapcsolatban kívánt felvilágosítást. Debrecen, 1923. évi augusztus 9-én. Az előjáróság.

LELJOBB! LEGOLCSÓBBI! UGORKÁS ÉS BEFOTTES ÜVEGET,
VALAMINT
CSEH GYÁRTMÁNYU TÁBLAÜVEGET BERGER ÉS WEINBERGER PIAC-UTCA 66. TELEFON 11-20.

Raktárnak nagyobb száraz kő-épület-azonnal kiadó. Kazinczy-utca 2.
A Hungária hengermalom r.-t. debreceni malma (Homokkert, Bánffy utca 2.) július hó 20-tól kezdődőleg kívánságra felőrli a behozott gabonát vagy kicsereéli azonnal elsősorban őrléményekre. Költséget nem kímélve a malom uiból szerelített és az igazgatóság a legkényesebb igyekezzel kielégítéséért szavatol.

Krisch cserépkályharaktár Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal átrakást is.

Margit-uzsodában okleveles uszmester tanít. Tandíj 600 korona.

Tűkőrgyártás, üvegesiszolás, régi tűkrök újajátása. Sipkovits Béla. Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

Altmann szücs műhelye nem Piac-utca, hanem Miklós-utca 22.

Szirek András uri és egyenruha szabó. Dívatos angol szövete és egyenruházati raktára. Debrecen, Szent Anna-utca 1.

Rába vasalt szekérkerék minden fajta igásjárműhöz tökéletes gyártmány, így csaknem elpusztíthatatlan. Száraz anyag, hajtott talp. Forgalmába hozza Riesz Henrik kocsigyár.

Meghívom a mélyen tisztelt vendégeknek a legutoljában érkezett németországi és bécsi áruk megtekintésére, vételkényszer nélkül. Dus választék harisnyák, kezyük és kötött árukban, egyedül legolcsóbb bevásárlási forrás Havas harisnya áruhaza, Bádógos-utca 1.

Ha reumás használjon iszapot a Margit-fürdőben.

Szörméket Klonda szücs legolcsóbban készít, alakít, javít, iparkamara, Werbőczy-u. 2., telefon 1425.

Gyöngyök, ruhadíszek, csipkék, szallagok legnagyobb választékban Benyáts Emil főtéri üzletében.

Őszi divatlapok, Elite stb. megérkeztek és nagy választékban kaphatók Hegedűs és Sándor R.-T. könyvkereskedésében.

Uri fehérnemű készítő vállalat DEBRECZENI MECHANIKAI FEHERNEMŰ VALLALAT SZÉCHENYI-UTCA 30. Villanyerőre berendezett Üzem.

BÖRÖNDÖT, RETIKÜLT, pénztárcát, bőr tábszervédőt csak a készítőnél vegyen PIAC UTCA 44. SZ. PEUBERMANN bőröndös.

3 SZOBÁS MODERN LAKÁST
lehetőleg központban
ÁTVENNÉK AZONNAL.
Közvetítőt díjazok.
Cím a kiadóhivatalban.

Feldheim Imre POSZTÓHÁZ
Kossuth-utca 6.
még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely

MEGBIZHATÓ MINŐSÉGŰ
GYAPJUSZÖVETET FELDHEIN DEZSO-nál vásároljon. Piac-utca 67. TELEFON SZAM 1105.

Kalapok
uri fehérneműk és választékban
Frank Imréné, Piac utca 43.

Cowerko, Berbery gyapjuszövetek
és nyári mosókélmék óriási választékban meglepő olcsón
BIHARI ZSIGMOND posztóüzletében Piac-utca 16. Alföldi Takarékpalota.
Elegáns férfiruhák legújabb divat szerint mérték után készülnek.

Öt millióval
társulnék iparüzemhez vagy üzlethez. Ajánlatokat „Reális” jellegre kiadoba.

ANGOL ÉS MÁS GYÁRTMÁNYU SZÖVETEK
férfi és női LEGOLCSÓBBAN
FISCHER ADOLF ÉS FIA ceguel Piac-utca 61. kaphatók.

LEGOLCSÓBB
GYAPJUSZÖVETEK
bélésárúk és női velour kelmék
WEISZ IGNÁC Piac-u. 73.

TÜKÖRGYÁRTÁS
mindenféle új tűkrök készítése, régi tűkrök újra öntése
CSAPÓ UTCA 19. SZ.
Debreceni Üvegesiszoló- és Tűkőrgyár.

HERCZEG ANNA
NŐI FELÖLTŐK MODELHÁZA
FERENC JÓZSEF-UT 41., a dohány-nagyáruda mellett.
Elegáns őszi és téli
NŐIFELÖLTŐK
blousok, ruhák,
nagy választékban
:-: megérkeztek. :-:
Szolid olcsó árak!

BIRÓ
színtartó ruhafestő és vegytisztító
HÉTI MUNKARENDJE:
Hétfő: Trikó selyem, szvetter, kötött ruhafestés
Kedd: Villágos színre és minta utáni festés.
Szerda: Vegyi tisztítás.
Csütörtök: Fekete festés.
Péntek: Színes festés.
Szombat: Textil- és szőrmefestés.
Gyászruhák festése a kívánt időre.
Postai megbízások gyorsan és pontosan eszközöltenek.
Ügyes vasalóteány felvételük.
FESTŐ- ÉS TISZTÍTÓ-TELEP ARANY BIKÁ-ÉPÜLET.

BÖRKABÁTOK, RAGLÁNOK, ÖLTÖNYÖK
NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK
GELBER TESTVÉREK
FÉRFI ÉS GYERMEKRUHÁ ÁRUHÁZÁBAN,
PIAC-UTCA 67. FROHNER-SZÁLLODA ÉPÜLET.

LEÁNYKA LUSZTER KÖTÉNYEK
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN, MEGLEPŐ OLCSÓN
Lantos Csipkeáruház, Kossuth-utca 4.

NŐI ÉS FÉRFI
KALAPALAKÍTÁSOK
LEGSZEBBEN KÉSZÜLNEK
SZÉLL GERGELYNÉL PIAC-UTCA 63. TELEFON 11-11.

KÖZGAZDASÁG

Rendkívül szilárd volt a bankközi forgalom

A korona zürichi zárata 0-03 — A buza ára 2500 koronával emelkedett

A részvénytőzsdén a bankok és bizományosok egymásközti forgalmában az irányzat rendkívül szilárd volt anélkül, hogy erős üzlet fellődött volna ki. A kereslet felülmulta a kínálatot, e miatt kevés üzlet jött létre. A piacon nagy áruhiány mutatkozott. Allitól a következő kurzusok fordultak elő:

Magyar Hitel	450000	460000
Általános Takarékpénztár	150000	
Ingatlanbank	190000	
Osztárk Hitel	165000	
Magyar-Olasz	130000	
Köszén	2500000	
Urikányi	1100000	
Salgó	665000	
Athenaeum	280000	
Rigler	82000	
Palas	160000	
MFTB	280000	
Allamvasut	500000	
Délivasut	140000	
Viktória malom	260000	270000
Back malom	85000	
Hazai fa	150000	
Viktória butor	18000	
Ganz-Danubius	17000000	
Rima	195000	
Schlick	150000	
Gschwindt	280000	
Georgia	1100000	
Mezőh. cukor	360000	
Ostermelo	340000	
Györi olaj	140000	
Flóra	140000	
Szalámi	30000	

Nem jegyzett értékek

Kéve	4000	4300
Mezőg. hitel	19000	21000
Budapesti Bank	9600	10000
Warmsdorfi	2200	2600
Concordia szén	22000	26000
Pharmancia	5000	6000
Cellini	6500	7000
Demecseri	22000	24000
Kopetzky	2800	3500

A devizaközpont árfolyamai

Valuták		Vétel	Eladás
Napoleon (pénz)	68800.	—	—
Angol font	86960.	89330.	—
Dofár	19160.	19750.	—
Hollandi forint	7510.	7750.	—
Svájci frank	3440.	3560.	—
Francia frank	1085.	1121.	—
Lira	815.	850.	—
Szokol	568.	592.	—
Dinár	204.	212.	—
Lei	94.50	101.50	—
Osztárk korona	0.2650	0.2770	—
Márka	0.004	0.006	—

Devizák

London	86750.	89150.
Nem York	19050.	19650.
Amsterdam	7510.	7750.
Zürich	3440.	3560.
Páris	1080.	1116.
Milánó	810.	845.
Prága	568.	592.
Belgrád	204.	212.
Bukarest	94.	101.
Bécs	0.2650	0.2790
Berlin	0.004	0.006

Nemesiémjelentés: Ezüst 1 koronás 2000, 2 koronás 4000, forintos 5500, 5 koronás 10500, 10 koronás arany 110000, 20 koronás arany 220000, duct arany 68000.

Zürichi zárlat

Berlin 125, Hollandia 216 és fél, New York 551, London 2518, Páris 3115, Milánó 2350, Prága 1607 és fél, BUDAPEST 3, Belgrád 590, Bukarest 270, Varsó 25, Bécs 76 és ötvölcead, osztárk bélyegzett 77 és egyneved, Varsó 495.

82500 korona a buza

A mai terménytőzsdén a buza árát 2500 koronával emelte fel az árjegyző bizottság. A forgalom a kínálat tartózkodása következtében igen csekély volt. Mindvégig szilárd hangulat mellett. Tengeriben áru egyáltalán nem mutatkozott a piacon.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 81—81500, egyéb 80500—81000, 79 kilós tiszavidéki 82000—82500, egyéb 81500—81000, rozs 52000—53000, árpa 53000—55000, zab új 69000—71000, 67200—74000, tengeri 65000—

67500, repce 125—135000, korpa 36—38000.

A sertésvásár

A mai sertésvásárra kevés sertést hajtottak fel, mindössze 230 darabot. A nagy kereslet mellett az árak a múlt heti rendes vásárhoz képest lényegesen emelkedtek. A kövérpiacon az árak lassan alakultak ki, gyengébb minőségű 5200—5600, középminőségű 5600—5800, prima 5800—6200 korona. A jóminőségű kövér sertést nagyon keresték. Volt egy pár vétel 6400—6600 koronás árban. A sovány piacon az árak igen magasak voltak: élősúlyban 6000—8500 koronás árban vásárolták a jó hizónak valót. Egy pár süldő ára 650—900000 korona közt mozgott, egy darab szopos malac 40000—60000 korona.

Piaci árak

A terménypiacon a buza ára ma 3000 koronával emelkedett. Tegnap 70—72000 korona volt az ára, ma 73—76000. Rozs 48—50000, árpa 48—52000, zab 50—62000, tengeri 70—73000.

A baromfi piacon az árak a tegnapiak maradtak. Kappan 18—20000, tyúk 12—18000, pulyka 25—48000, liba sovány 24—48000, ruca 12—20000, csirke paprikásnak való 10000—12000, rántani 5—7000 korona.

A tej piacon csupán a juhturó ára emelkedett 3600—4000 söt 4000—5000 koronára. Tej 300—400, tejfel 2000—2500 kor. Turó 1600—2000. Vaj 9—10000, tojás 180—220 korna.

A gyümölcs- és zöldsé piacon az árak a tegnapiak. Dinnye görög 200—300, sárga 300—400, dió 1200—1400, alma 300—400, körte 300—800, szilva 300—600, barack 600—1100 korona. Megjelent a piacon a szőlő is 1000—1200 korona kilogramja. Bab szemes 600—800, borsó 100—1200, bab hüvelyes 600—900, burgonya 170—220, fokhagyma 700—800, vereshagyma 500—600, paradicsom 500—600, ecetes ugor-kának való száza 3000—3500, egy káposzta 100—900, karfiol 100—700, kelkáposzta 60—200, saláta 5—25, kalaráb 20—200, zeller 20—80, retek 20—80, tök 100—700, zöld tengeri 60—100, egy köteg sárga répa 100—300, gyökér 150—300, zöldségcsomó 200—300 korona.

A husipiacon nagyon megcsappant a vevők száma. Sertés 6600—7300, marhahús 6000, növendék 5200, borjú 6000 korona. Liba, ruca 9000—10000 korona.

Hirdetmény.

Az Alföldi Takarékpénztár részvényeseinek mai napon tartott közgyűlése elhatározta, hogy a társaság alapitóját 75,000 darab egyenként K 200— n. é. új részvény kibocsátásával 25,000,000 koronára emeli fel.

A ujonnan kibocsátott 75,000 darab részvényre a régi részvényeseket darabonként K 800— árfolyamon és 1923 január 1-től a befizetésig járó 6% kamat, valamint a költségek fedezetére szolgáló K 50— megtérítése mellett, vagyis darabonként együtt K 850— ellenében elővételi jog illeti meg, oly módon, hogy minden két darab régi részvény után 3 drb. új részvény vehető át. Ezen elővételi jog 1923 augusztus 11-től kezdődőleg augusztus 24-ig bezárólag az intézet pénztáránál, vagy a Pesti Magyar

Kereskedelmi Banknál Budapeston a régi részvények bemutatása és a lent előírt összegű befizetés ellenében gyakorolható. Ezen határnapon túl, valamint kettőnél kevesebb részvény után elővételi jog egyáltalán nem gyakorolható, részjegysítványok tehát nem adtnak ki.

Az így kibocsátandó új részvények az 1923. évre már osztalékra jogosultak.

Felbivjük t. részvényeseinket, hogy az elővételi jogot a kitűzött határidő alatt gyakorolni sziveskedjenek. A befizetésről ideiglenes elismervényt adunk ki, mely később fog végleges részvényimletekkel kicseréltetni.

Kelt Debreczen, 1923 augusztus 10.

Igazgatóság.

A Magyar Általános Hitelbank debreczeni fiókja közli, hogy üzleti helyiségeit augusztus 18-án Ferencz József ut (Piac-utca) 45—47. számu saját házába helyezzi át, ahol készséggel áll t. ügyfeleinek szolgálatára.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak

Vigszínházmozgó. Az érféli vándor és Zigotto mint csempész detektív. Hétfőn A tizennegyedik. Előadások kezdete fél 7 és 9 órakor.

Uránia. Vén bakkanosos sé fia, Szentgyörgyi Istvánal. New-York Szenzációja, kalandor filmregény. Hétfőn: Császár szerelme.

Apolló

Arany háromszög. a legnagyobb kalandor regény 17 felvonásban ma utoljára az Apollóban.

A DKASE augusztus 19-iki Nyári-Bálja. Pazar műsorával szenzációs lesz. Bővebbet a mai hirdetésben.

SZÖRMEÁRUK

javítása, alakítása a legújabb divat szerint és szakszerűen készül a

LIPCSEI SZÖRMEHÁZBAN,

Arany Bika-épület József kir. herceg-utca oldalon.

KOHN SÁNDOR szücsmester.

SPORT

Pestvidék — Kelet

Kerületek közötti atlétikai verseny délután 4 órakor a DTE nagyerdei pályáján

Debrecennek vasárnap egyetlen sporteseménye lesz: Pestvidék és Kelet válogatott atlétáinak viadala, azonban ez a sportesemény fölér bármilyen izgalmas futball-derbyvel. Az atlétika az egyetlen sportág, melyben

UJ GÉPJAVÍTÓ MŰHELY!

Van szerencsém értesíteni, hogy a volt Vértesy Testvérek cégtől megváltam és

MIBLÓS-UTCA 53. SZÁM ALATT

ujjonnan berendezett gépjavitó műhelyt nyitottam, ahol mindenféle gépjavitást, vaszerterga munkát és autogén hegesztést vállallok. Szíves pártfogást továbbra is kérek tisztelettel

Vértesy János, avolt Vértesy Testvérek cég boltjaga.

a keleti kerület az elsők között foglal helyet. Pestvidék pedig a fővároszhoz való közelsége miatt abban a szerencsés helyzetben van, hogy atlétárgárdáiban több országosan elismert versenyzőt állíthat sorompóba színei képviselőit. A küzdelem eredménye tehát nemcsak a két kerület erőviszonyait tisztázza, hanem eldönti az ez évi vidéki atlétikai hegemonia kérdését is.

Az esélyeket mérlegelve, a 100 méteres siktutásban a keleti Szántó győzelme várható a Buchmannok és Balogh előtt 11.5 mp. körüli idővel, a magasugrásban Balla (Kelet) 174 cm-es ugrásával győzhet Csáky L., Egri és Szathmáry felett. A 800 méteres siktutásban Mednelényi, Kun, Vizely és Buday egyenlő erejű ellenfelek, a győztesnek 2 p. 10 mp.-en belül kell futnia. Súlydobásban Engellhaller-Egri győz Kirchoffer felett, az 1500 méteres siktutás az idei mezői bajnok Csekey biztos zsákmánya Gyulai és Hrenyovszky előtt. Távolugrásban Hadházy várható elsőnek Csáky Gyergely, Buchmann és Kiss felett, a 400 méteres siktutásban Szántó a favorit, utána Mednelényi, Hadházy és Prágai következnek. A díszkoszvetést Engelhaller-Egri nyeri Szatmáryval, dr. Kirchofferrel és Kertésszel szemben, a rudugrást Hadházy Keletnek biztosítja, az 500 méteres siktutást viszont Csekey Pestvidéknek. A gerelyvetésben Bácsi és Szathmáry révén Kelet lesz a két első hely, a 110 méteres gátfutást Cserjessy nyeri. Az olimpiai staféta igérkezik a nap legszebb és legizgalmasabb versenyének, a győztest itt megjósolni lehetetlen.

Végéreményben a küzdelem sorsa teljesen nyitott, 7:6 arányban bármelyik fél győzhet, de egy esetleges 8:5 arányú keleti győzelem sem lenne meglepetés. Egy azonban bizonyos, az hogy minden számban erős, elkeseredett küzdelem lesz s az atlétika híveinek szép viadalban lesz részük. A verseny pontosan 4 órakor kezdik.

Dr. Fuchs Jenő tréningben. Dr. Fuchs Jenő, a londoni és stockholmi olimpiai versenyek kardvívó világbajnoka, újra tréningbe állott és erősen bízik benne, hogy a párisi olimpián megvédi a világbajnoki címet.

Az ifjúsági labdarugó hegemonia. A keleti kerület egyesületei az utóbbi időben mindinkább kezdik felismerni az ifjúsági sport nagy jelentőségét s már csak az utánpótlás szempontjából is igyekeznek képviselni ifjúsági csapatokat. A debreczeni ifjúságiak között számos tehetséges és fejlődésképes játékos van, akik közül többen sikerrel megállták már helyüket egyesületük első csapatában is. Annál érdekesebb, hogy papírforma szerint nem Debrecennek, hanem Nyíregyházának vannak a legjobb ifjúsági csapatai a keleti kerületben. Debreczen legjobb ifjúsági csapatát a D. M. T. K-át ugyanis a NyTVE ifjúsági csapata a közelmúltban 9:0 arányban győzte le, viszont vasárnap a NyTVE ifjúsági felett a Nyíregyházi Törekvés aratott 3:2 arányú győzelmet. A keleti kerület ifjúsági hegemoniáját ezek szerint Nyíregyháza ragadta volna magához s most már valóban köteles-

LENGYEL kelmefestő, vegyítisztító

Csappó-u. 28. és 29.

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FÉRFI FEHÉRNEMŰEK HERMAN és FRIEDMANN PIAC-UTCA 10. BIKÁVAL SZEMBEN.

Budapesti üzlethelyiséget elcserélném debreczeni üzlethelyiséggel.

forgalmasabb helyen. — Ajánlatot „Esetleg lakással” jellegre a kiadó hivatalba kérek.

sége a debreczeni egyesületeknek, hogy az alapiában jó anyag helyes irányításával a felsőbbiséget ismét Debreczennek biztosítsák.

A DMTK ifjúsági vasárnap Uitehértön látszik az USE ellen. A mérkőzésnek revans jellege van, mert tavaly a tartalékos DMTK ifjúsági kikapott az USE-től.

A DTE I.-II és ifjúsági csapatai vasárnap d. e. 10 órákor kétkapus tréninget tartanak.

A DKASE új intézője, Pongrácz Vidor, a DKASE intézője lemondott. A DKASE intézői tisztét ideiglenesen Czutrin Andor, a tevékeny ifjúsági intéző tölti be.

NYILTTÉR*

Szöveveimből

téri öltönyt 99,
kosztümöt 129.

TEGDES JÁNOS
PÉTERFIA 42.

Külön katonaszabóságfordítás legolcsóbban,

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

LEGDIVATOSABB

ruhák

MORGENSTERN MANÓ
uridivat szalonjában készülnek.
SZENT ANNA U. 5., az udvarban.

ERBER és FLEISCHMAN

KÉZMŰÁRU RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

TANULÓ

FIZETÉSSEL FELVÉTELIK.
KOSSUTH-UTCA 3.

**Virágcserep,
Tűzállótégla,
Samottliszt**

Tóth József keramikusnál,
Timár-utca 11. 000 Telefon 10-92.

SZÜCSÁRUK

kaphatók. Javításokat, átalakításokat olcsó árban elfogadjuk

ADLER SZÜCS,
PIAC-UTCA 30. SZÁM.

VASÁRUK

épület és butorvasalások, rézlemezek kaphatók

BAKOS vaskereskedésében.
Csapó-u. 88. Telefon 620.

**Ócska ólomot vesz
Hegedüs és Sándor rt.**
Piac-u. 49., második udvarban.

**Ócska kertibutorok,
nyugszék.**

Garantált száraz anyagból készült vasalt és vasalatlan

szekerekerekek

körstálpal, akácküllőkkel és szilinszékkel. — Szekerekerekek (gyök, lőcsök, küllők stb.) Gyönyörű kivitelű, olajtengelyes **Esztérházy-kocsik.** — Elsőrendű száraz anyagból készült **tölgyparkét-,** falfrics- és székács nagy választékban állandóan raktáron

Ráhrer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.
TELEFON 962.

Neuschloss-Lichtig Faipar R-T.
és
Beatszentlőrinci Parkoló R-T.
vezérlőközpontja.

Értesitem

t. vevőimet, hogy **szücs-műhelyemet** áthelyeztem **Piac-utca 42. sz. alól**

Miklós-utca 22.

szám alá, hol mindentéle szőrme-dolgokat izlésesen és pontosan készítek.

Altmann szücs,
Miklós-utca 22.

Cementlapok

**kutgyűrűk
betonvályuk**

portlandcement, kőpor, tolyamkavics és homok kaphatók

LUKÁCS VILMOS ÉS TESTVÉRE
cement-áru gyárában.

Hatvan-u. 7. Károly Ferenc József-ut. 3.
TELEFON 308.

LISZT

a legjobb és legolcsóbb minőségben, saját öretés m. a legolcsóbb n pi árban kaphatók. **Sütőgötek, pékek és kereskedők nagy árengedésként ményben részesünek.**

Révi István

új lisztüzlete **Nyugati-u. 2.**
a terménypiacon.
Telefon: 12-61.

Mindenféle termények a legmagasabb napi árban való vételére és legutányo-ab eladási Mindenféle termények lisztre való kicsorolása.

ŐSZI DIVATKEZTYÜK MEGÉRKEZTEK!

SCHÖN SÁNDORNÁL keztyü, kötszer és orvosi műszertár.
PIAC-UTCA 14. TELEFON 11-55.

BRÁZAY

Najád krém
nélkülözhetetlen arcfonómitó! a legkedveltebb arcszépítő!

BRÁZAY

Najád puder
Najád parfüme

BRÁZAY

Najád parfüme
tartós, kellemes illatú!

SZEPLŐ, PATTANÁS ÉS EGYÉB ARCBÁNTALMAK ELLEN HASZNÁLJON
KORZÓ „EVA” ARCKENŐCSÖT ÉS SZAPPANT!

BESZE REZHETŐ **KORZÓ** DROGUERIÁBAN,
PIAC-UTCA 42.

AUGUSZTUS 19-én lesz a **Nyári Bálja** művészecabaréval egybekötve

19-én vasárnap lesz a **D.K.A.S.E.** a **BIKA** dísztermében.

Nyári Bálja a **BIKA** dísztermében.

Bálja a **BIKA** dísztermében.

a BIKÁ dísztermében.

Műsor után TÁNC reggel 5-ig.
Rácz Laci zenekara közreműködésével.

Jegyek elővételi árakban: Páholy (4 személyre) személyenként 1500 K. Ülőhely első sorokban 1500—K. a többi sorokban 1300—K (vigalmi adóval együtt) válthatók a Forgalmi Ilatszertárban (Piac-u. 21.)

KOSZT PÉNZT kihelyezésre elfogadjuk.

idejében feladott **TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT** legelőnyösebben effektuál.

VIDÉKI MEGBIZÁSOKAT pontosan teljesítjük

Magyar Köztisztviselők s Állami Alkalmazottak Takarékpénztára Rt. Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.

Telefon: József 60-40, József 135-82. Sürgőnycim: **Cobdenbank.**

GÖRCSÖS LAJOS
BATTHYÁNYI-UTCA 26.

VILLAMOS SELYEM ERNYŐK
00 KÉSZÍTÉSÉT VÁLLALJA 00

MEGHÍVÓ.

A Fabehozatali és Kereskedelmi Részvénytársaság 1923 augusztus hó 19-én délelőtt 10 órákor tartja a társaság Debreczen, Varga-utca 1. szám alatti irodahelyiségében I. évi rendes közgyűlést, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése, ennek kapcsán az 1922. üzletévre vonatkozó zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.

2. Az igazgatóság javaslata az évi nyereség felosztására vonatkozólag.

3. Egy feligvelő-bizottsági tag választása.

4. Esetleges indítványok.

Jegyzet. A közgyűlésen csak azon részvényesek gyakorolhatnak szavazati jogot, akik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 4 nappal a közgyűlés előtt letéti elismervény ellenében a társaság pénztáránál letették. A zárszámadások a részvénytársaság pénztáránál megtekinthetők.

Nagyban és azonnal szállít
kicsinyben

raktárakról éppen úgy mint a bányákban **háztartási, ipari és gazdasági célokra**

POROSZ

**SZENET
KOKSZOT**

mosott kovácszenet

a Deutschland, Hohenzollern, Schlesien, Gotthard, Paulus, Brandenburg, Lythandra, Wolfgang, Graf Franz, Frieden, Anna, Emma és Römer bányák szénének

magyarországi eladási irodája

VAGO REZSÓ

SZÉNNAGYKERESKEDŐ

Budapest, V., Bathory u. 5.
Telefon: 21-37, 114-77, 147-00, 51-81.
Sürgőnycim: **Tízezer Budapest.**

Legszebb alkalmi ajándék egy prim o

zsebóra

Omega. Doxa. Longines. Inga órák minden butor színben. **Divatos ékszer, leggyűrűk** — legolcsóbban kaphatók —

BLATTNER BELA
Óras és ékszerész, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst beváltás!

Használjon csak

METEOR
kávépótlékot!

Jobb és kiadósabb, mint bármely más gyártmány. Kapható minden fűszerüzletben.

VESZEK

legmagasabb árban

aranyat, ezüstöt,

brilliant és gyöngyöket

GRITSGH GYÖRGY Kossuth-u. 13.
(Saját ház)

KUN JÓZSEF késműves, műköszőrűs

Szécheányi-utca 1. szám.

Fogműterem Budapestről.

Huzás tömés és műfogak.

Váry János
államilag vizsgázott fogtechnikus.
Darabos-utca 18. sz.
(Egyház-térről kezdődik)

BEKÖLTÖZHETŐ HÁZ ELADÓ!

Gazdálkodóknak, iparosoknak, kereskedőknek alkalmas. Nagy udvar, kert, pinca, raktárak. Villany, telefon bevezetve. Megkapható: a békeár harmadért. **TIMÁR U 11. TELEFON 10 92.**

Négy millió

KORONÁT FIZETEK három vagy négy szobás lakásért.

Közvetítő díjazok. Ajánlatokat „MODERN” jellegre a kiadóhivataltba.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések a hétfőnap 10 óráig 150 korona, minden további más 15 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 óráig 200 korona, minden további más 20 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL

Ocska vasat

rezet legmagasabb árért veszek. Elhasznált vasat kovacsoknak dupla vasért becsérellek. Nagyobb tételi házról elszállítok.

STEINER,
Eötvös-utca 110.
TELEFON: 6-86.

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat legmagasabb árban veszek.

Brann Mór
ékszerész, Piac-u. 31.
Mihalovits gyógyszer-tára mellett.

ELADÁS

Betoncserép

kiváló tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kutgyűrűk, folyamkavics és homok legolcsóbban beszerezhető Kransz Albert cementárúgyárban Debreczen, Kishegyesi-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Két kopirprés jó állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

TANULÓT FIZETÉSSEL FELVESZ

BÉSZLER ÉS DÁVID
vaskereskedés,
PIAC-UTCA 7.

Mész darabos

és oltott, portland-cement, minden építkezési anyag legolcsóbban beszerezhető Singer Lajos Hatvan-utca 71. Telefon 746.

Hencserek,
plüss diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Porcellánedények, melyek átalakítással mosdónak stb. használhatók, potom áron eladók. Timár-utca 11. Telefon 10-92.

Száraz
tűzifa legolcsóbban házhoz szállít. Unió-fa-telep. Telefon 7-79.

Tele hálószoza
új, nagyon szép, legújabb divat szerint elkészítve, olcsón eladó. Hatvan-utca 34. asztalosnál.

Tűzifa Téglacserép

és építkezési anyagok, akác és tölgy műfa jutányos áron kapható „Turul” fakitermelő vállalatnál **Csapó-u. 8.**

Telep: Bösörmenyi-ut 2.
Bódó egész csinos kivitelben eladó. Timár-utca 11. Telefon 10-92.

Írógépek

kellékek, íródal cikkek **gépleírások nyomtatványok** legolcsóbban **Újv. Árdó Miklósné** írógép cégnél **Simonffy-u. 2a II.** Telefon: 13-53.

Cégtábla, majdnem új, eladó. Timár-utca 11. Telefon 10-92.

Amerikai diófaháló komplett olcsón eladó. Csokonai-utca 25.

Eladó egy ágy elé való nagyon szép perzsa szőnyeg. Megtekinthető Balint Lajos butorraktárban, Kossuth u. 11.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánsot, zálogcéduát és hamis fogakat veszek legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongorák, hegedűk, vonóshangszerek javítását elvállalom. Liska, Bethlen-utca 27.

Pénztárkezelésben jártas, jóírású kisasszonyt felvesszünk. Adorján és Mandel fűszerkereskedő, Ferencz József-ut 83.

Egy **malomasz talos** és egy **malomlakatos** havi fizetésre a **BERTA-malomba felvétetik.**

Sütőde

jómenetelű, családtügyek miatt minden áron **eladó.**
Honvéd-utca 19.

Teljes ellátásra vállalkozunk középiskolai leánykát természetbeni fizetéssel tanárnő. Moderna, egészséges lakás. Fürdőszoba, zongora használat. Cím a kiadóhivatalban.

Négy-ötmillió értékű, teljesen modern, négy szobás lakást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Tanuló fizetéssel felvétetis Mandel és Schwarzkopf bőrüzletében.

Izr. uri család 1-2 középiskolai tanulót természetbeni fizetésért, teljes ellátásra elfogad. Német társalgás, zongora, fürdőszoba használat. Cím a kiadóhivatalban.

Intelligens zsidó család elvállal iskolás gyermeket 1-II. gimn. teljes ellátásra, természetbeni fizetésért. Német nyelv oktatás. Cím a kiadóhivatalban.

Középiskolás 10-14 éves fiat teljes ellátásra elfogad izr. uri család természetbeni fizetésért. Zongora, német társalgás a háznál. Cím a kiadóhivatalban.

Szállító urak figyelmébe! Teljesen megbízható nyugdíjas alászt elhelyezést keres. Cím a kiadóhivatalban.

1-2 középiskolai izr. tanulóknak teljes ellátást ad korrepetálással természetbeni fizetményért igazgató tanító. Cím a kiadóhivatalban.

Könyvelő kisasszony felvétetik Deusch Lajos, főposta mellett.

Iskolabáráró földbirtokos leánygyermekét az összes iskolák közelében, a főtéren lakó uri család csakis természetbeni fizetés ellenében elvállalja. Fürdőszoba és zongora használat. Leveleket „Természetbeni” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Lapkihordó asszony felvétetik lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 49.

VEGYES

Aranyat,

ezüstöt, brilliánsot a legmagasabb árban vásárol **Katal** ékszerkereskedő, Piac-utca 19., II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

Vásárolok

mindennemű üveget, szervizt, porcellán- és dísztárgyakat. Cím a kiadóhivatalban.

Elsőrendű

berlini sapkakészítés. Mindennemű civilsapkák, gépelt kalapok legszébb kivitelben készülnek. Finom sapkák készen is kaphatók. Széchenyi-utca 16., kereszt épület.

Elektra

elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít — Debreczen. Hatvan-utca 2, I. em. Telefon: 895.

Sapkakészítés Plac-u. 6.

Kossuth-szoborral szemben. Mindennemű civil sapka legszebben, legolcsóbban készül és készen is kapható a Sappkaüzemben Schön-nél és Külsővásár-tér 19/A.

Puskaművesműhely megnyitása!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a **Ladányi J. és Társa** puskaműves cégtől kiléptem és **Vár-utca 9. szám** (Nyomtató-u. sarok) alatt puskaműves műhelyemet újból megnyitottam. Minden szakmába végő javításokat, egyeztetéseket, átalakításokat, barmításokat szakszerűen és jóállás mellett eszközölök. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem.

Nagy István
puskaműves,
Vár-utca 9. sz.
Egy tanuló felvétetik.

KÓVÁRY SZÜCS PIAC-UTCA 42. SZ.

Legszébb kivitelben készít és alakít **szőrmemunkákat.**

Központi Éléstár BERGER TESTVEREK Miklós utca 2. szám.

(Apollo mozgóval szemben.) Kapható jutányos áron mindennemű liszt élelmény, buza dara, korpa, bab és egyéb élelmiszerek. **Telefon szám 13-93.**

MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁR

Új gépraktár

MAGYAR ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁR VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNEK LERAKATA
PIAC-UTCA 7. (VECSEI-HÁZ) UDVARBAN
Legolcsóbban és legelőnyösebb fizetési feltételek mellett szállít mindennemű mezőgazdasági gépet.

Saját

magának ellensége, ha ruházatát nem Séllyei József férfiniszabónál szerzi be. Javítások, újra átalakítva jutányos árban. Péterfia-utca 44.

Értesítés.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy műhelyemet és lakásomat Miklós-utca 29. sz. alól Arany János-utca 27. sz. alá helyeztem.

Tisztelettel **Gyenes Antal**
vizvezetékészrelő.
Telefon 937.

Ugyanott tanulók felvétetnek.

Gazdák figyelmébe!

Építsem üreget betonblokkokkal, 50 % kal olcsóbb a téglapítkezésnél. Gazdasági épít-

kezéseknél kiválóan alkalmas. Betonblokk, cserép, kutgyűrű és sírkövek a Debreczen-Műkőgyárnál kaphatók.

Elcserélném 4 SZOBÁS SIMONYI-UTI LAKÁSOMAT

hasonló várost modern lakással. Ügyököt díjazok. Cím a kiadóhivatalban.

Törött

pipák, kupaok javítását, művészies tűzfedelek, kupaok készítését Debreczenben kiváló szaktudással egyedül Szőke Dániel arany- és ezüstműves Csaró-utca 65. vállalja Mindenféle ékszer készítése, javítása remek kivitelben, rendkívül olcsón.

Határon
Nagycsere állomás mellett 52 kat. hold föld bérbe adó Értekezni lehet Szépnél, Bethlen-utca 14. szám.

Rába

vasalt szekérkerék elpusztíthatatlan, állandó raktár. Riesz Henrik, kocsigyáros.

Lakozott réz és nikkel LŐSZERSZÁMVEZETEK, TÖRÉS ÉS PRÉSALT BUTORVEZETEK, ÉPÜLTVASALÁSOK

BÉSZLER LAJOSNÁL, Széchenyi-u. 2.

Zsoldos tanintézet

a legjobban készíti elő **magánvizsgákra!**

Összefoglaló tankönyv.

A középiskola négy alsó osztályának tananyaga két kötetben. Megrendelhető **Budapest, VII., Dohány-u. 84.**

Balkaru cillinder, Wehler-Wilson, Centrál-Bobbin,

női és férfi arany, gémek kaphatók olcsón **SZILAGYI LAJOS**
kémény- és műhímző vállalat.
Széchenyi-utca 1. sz.

Elsőrendű darabos MÉSZEK,

oltott meszet, szóvált és horgolt cserépet, téglát, portland-cementet, szigetelő lemezt, betonhomokot, deszka- és laanyagot raktárról **azonnal szállít**
BARTHA építkezési anyagtelep.
Telefon 785. Ispóty-ut 3/b.